

EMBERISMERET – ÉTIKA ÉRETTSÉGI TÉMAKÖRÖK 2020

I. témakör: Az erkölcsi lény

Jó és rossz fogalmának etikai értelmezése. Az erkölcsi gondolkodás fejlődése.

1. Önismereti modellek, a Johari-ablak
2. Önazonosság, önmegvalósítás, a Maslow piramis
3. Önállóság, autonómia, egymásrautaltság

II. témakör: Az erkölcsi cselekedet

Hagyomány, szokás, erkölcs, törvény. Értelmezze ezeket a fogalmakat: meggyőződés, hit, kétely, nyitottság, türelem, előítélet

4. Szabadság, egyenlőség, testvériség - szabadság és felelősség
5. A lelkiismeret
6. Az erkölcsösen cselekvő ember

III. témakör: Erények és a jellem

Az erkölcsi személyiség kialakulásának folyamata az egyén szocializációja során, a példa- és szabálykövetéstől a tudatos meggyőződésen alapuló lelkiismereti döntésig. Mutassa be az európai civilizációban legáltalánosabban elfogadott alapértékeket. A velünk született adottságok, a körülmények, a felelősség, a helyes önismeret, az önfegyelem és az önevelés szerepe a jellem fejlődésében. Értékkonfliktusok. Az őszinteség erkölcsi jelentősége.

7. Az európai civilizáció erkölcsi alapértékei
8. Jellem és illem
9. Alapvető erkölcsi erények
10. Önevelés, önfegyelem a jellem fejlődésében

IV. témakör: Társas kapcsolatok

A versengés, a kölcsönös segítség jelentősége a természetben és a társadalomban. A szülő-gyermek kapcsolat jellegzetes erkölcsi helyzetei. A házasság erkölcsi konfliktusai. Az ösztönök, az érzelmek és az erkölcsi tudatosság szerepe a párkapcsolatban.

11. Az embertársi szeretet megnyilvánulási formái
12. Ösztönök és érzelmek és az erkölcsi tudatosság kérdése a párkapcsolatokban
13. A család fogalma

V. témakör: Erkölcs és társadalom

Különbség az erkölcs és jog között. Emberi alapjogok és kötelességek. A szólás szabadsága és korlátozása. Az egyéni lelkiismeret, a család és a társadalom/állam illetékessége közötti lehetséges konfliktusai. Gazdasági érdekek és erkölcsi értékek ellentmondásai. Kulturális hagyományok a munkaerkölcs területén. A hazaszeretet erkölcsi megítélése - főbb álláspontok és érvek. Más közösségekkel, társadalmi kisebbségekkel kapcsolatos etikus magatartás főbb vonásai.

14. Erkölcs és jog kapcsolata, eltérő illetékessége
15. Erkölcs és politika, az erkölcsös politizálás ismérvei - a korrupció
16. Erkölcs és gazdaság - az etikus fogyasztó és az etikus üzletember
17. Patriotizmus, nacionalizmus, sovinizmus

VI. témakör: Korunk etikai kérdései

A tudományos-technológiai változásokkal kapcsolatos erkölcsi problémák. Milyen tényezők hatására vált a női és férfi szerepek kérdése közéleti témává korunkban. A pazarló gazdálkodás néhány környezeti, társadalmi, és kulturális következménye. Etikai dilemmák az ember-állat viszonyban, az állattartás és az állatok hasznosításának különféle területei.

18. Géntechnológia, klónozás, abortusz, eutanázia

19. Az ökológia etikai vonatkozásai - a jövő nemzedékeivel kapcsolatos társadalmi felelősség

20. Az állati jogok, a biológiai sokféleség etikai kérdései

Budapest, 2020. március 1.

Dr. Kiss-Csapó Gergely
szaktanár